

**Wolfgang Amadeus
Mozart**

**Bastien
und
Bastienne**

opera komiczna

Bastien – Jarosław Bielecki (tenor), Grzegorz Łabuda
Bastienne – Ewelina Koniec (sopran), Dorota Furmaniuk
Colas - Jacek Batarowski (bas), Łukasz Łęcki
Colassienne - Katarzyna Domanus

Zespół Kameralny Krakowskiej Opery Kameralnej

Skrzypce I - Karolina Szymbara
Skrzypce II - Karolina Bartzyszyn
Altówka - Aleksandra Okarmus
Wiolonczela - Magdalena Cyner
Kontrabas - Lesław Wydrzyński
Flet - Ewa Tupik
Obój I - Marcin Starowicz
Obój II - Zofia Trystuła
Szpinet - Anna Huszczo

Inscenizacja, reżyseria - Waclaw Jankowski
Kierownictwo muzyczne - Michał Łukasz Niżyński
Scenografia, kostiumy - Katarzyna Mucha
Ruch sceniczny, choreografia - Jadwiga Leśniak-Jankowska

prem. 22.11.2014

Młodziutka pasterka Bastienne jest w rozpacz, obawia się, że jej ukochany Bastien zapomniał o niej, zajęty wdziękami innej. Dziewczyna zwierza się miejscowemu wróżbicie, Colasowi, który potwierdza jej przypuszczenia: niestały kochanek cieszy się względami pami z zamku... Jednak nie wszystko stracone, wystarczy, że Bastienne uda zainteresowanie innym mężczyzną, a zazdrość Bastiena pchnie go z powrotem w ramiona bogdanki. Wiadomość o nowym adoratorze dziewczyny przekazuje Bastienowi sam Colas, jednocześnie obiecując, że ta powróci do niego dzięki rzekomym magicznym zdolnościom czarodzieja. Pozornie prosty plan zaczyna się komplikować, gdy młodzi przeciągają grę, udając obojętność względem siebie. Czy kochankom uda się ponownie połączyć, czy też ich zraniona duma okaże się ważniejsza?

Pierwowzorem historii Bastiena i Bastienne jest intermedium „Le Devin du village” z 1752 roku, z tekstem i muzyką Jeana Jacques’a Rousseau, które okazało się jednak na tyle wdzięcznie napisane, że szybko zyskało ogromną popularność. Po kilku miesiącach doczekało się nawet swojej parodii: „Les amours de Bastien et Bastienne” pióra Marie-Justine-Benoîte Favart oraz Harny’ego de Guerville’a. Choć autorzy zachowali zarys pierwotnej fabuły, oba dzieła różni niemal wszystko, zarówno pod względem muzycznym, jak i literackim. „Les amours...” to rodzaj komedii wodewilowej, wykorzystującej już istniejące, powszechnie znane melodie (w odróżnieniu od oryginalnej warstwy muzycznej pierwowzoru). Favart i Guerville zmienili też m.in. strukturę niektórych scen, uproszcili stylizowany język Rousseau, a nawet przemycili nawiązania do ówczesnej kultury popularnej. Nadali też tekstowi wydźwięk ironiczny, wyśmiewający arkadyjską sielankowość komedii pastoralnych.

W 1754 roku adaptację Favart i Guerville’a dość wiernie przetłumaczył na niemiecki Friedrich Wilhelm Weiskern. Przekład, zatytułowany „Bastienne”, szybko rozpowszechnił się w Wiedniu; tam wpadł w ręce nastoletniego Wolfganga Amadeusza Mozarta, który uczynił z niego swój pierwszy singspiel. Końcowe szlify dodał również Johann Andreas Schachtner, wygładzając mniej udane wersy Weiskerna (prawdopodobnie zrobił to już po powstaniu warstwy muzycznej).

Okoliczności powstania wersji Mozartowskiej są trudne do ustalenia; zwykle łączy się je z nazwiskiem doktora Franza Mesmera, wynalazcy „magnetycznej hipnozy” (po latach Mozart sparodiuje go pod postacią przebranej za lekarza pokojówki w „Così fan tutte”). Mesmer miał ponoć zamówić „Bastiena i Bastienne” w 1768 roku, na okoliczność przedstawienia w ogrodowym teatryku przy jego willi, istnieje jednak szereg przesłanek przeczących tej teorii.

Warstwa muzyczna stworzona przez Mozarta jest napisana bardzo umiejętnie. Zaledwie dwunastoletni kompozytor bezbłędnie interpretuje emocje bohaterów, nie zapominając o właściwym odzwierciedleniu struktury tekstów. Swobodnie operuje elementami tradycji włoskiej, francuskiej i niemieckiej, co przejawia się zarówno w aspekcie budowy formalnej numerów, jak i typu melodyki, bądź muzycznej charakterystyki postaci. Arie, duety i finałowy tercet, raz pełne blasku i szlachetnej prostoty, kiedy indziej kąśliwie kpiące z patosu stylu poważnego, stanowią idealną oprawę zawartej w librecie akcji.

Unowocześniona, polska wersja libretta, autorstwa Michała Zabłockiego, idąc za przykładem „Les amours”, nie stroni od nawiązań do współczesnej kultury popularnej. Połączenie elementów nawiązujących do epoki oraz nowoczesnych rozwiązań ukazuje nam postaci bliskie dzisiejszemu widzowi, które nie zapominają jednak o swoich korzeniach; wzbogaca też spektakl o nowe płaszczyzny interpretacyjne, nadając mu bardziej uniwersalny przekaz.

Magdalena Jaworska

The young shepherd Bastienne is driven to despair by the fear that her beloved Bastien has forgotten her, charmed by another. She confides in the local soothsayer, Colas, who confirms her suspicions – her unfaithful lover is distracted by the lady of the manor... However, the remedy is simple: Should Bastienne only pretend to be interested in another man, Bastien should turn all his attention back to her out of jealousy. Bastien is informed of the girl’s new admirer by Colas himself; the soothsayer promises that Bastienne should return to him thanks to his alleged magical skills. The seemingly simple plan begins to get complicated when the lovers take the game too far, pretending to be indifferent towards each other. Will they reconcile, or will their pride prevail over their feelings?

The story of Bastien and Bastienne is based on the Jean Jacques Rousseau’s intermède “Le Devin du village” from 1752, which was so well written that it quickly gained popularity. After only a few months, it became an object of a parody: “Les amours de Bastien et Bastienne” by Marie-Justine-Benoîte Favart and Harny de Guerville. Although the concept of the original story is retained, those two works differ in almost every aspect, both in musical and literary layer. “Les amours...” is a comédie en vaudeville and makes use of existing, commonly recognized melodies (unlike the original music of its predecessor). Favart and Guerville also changed the structure of some scenes, simplified the stylized language used by Rousseau, and introduced some references to contemporary popular culture. Their text is ironic, taunting the Arcadian idyllity of pastoral comedies.

In 1754, this adaptation was rather faithfully translated into German by Friedrich Wilhelm Weiskern. The translation, under the title “Bastienne”, quickly became popular in Vienna; it had found its way to teenage Wolfgang Amadeus Mozart, who turned it into his first singspiel. The final touches were done by Johann Andreas Schachtner, who has corrected the less successful verses of Weiskern’s text (probably after the music had already been written).

The exact circumstances in which Mozart’s singspiel was created are hard to establish; it is usually connected with the name of physician Franz Mesmer, then inventor of “magnetic hypnosis” (who would later be parodied by Mozart in the character of maid disguised as a doctor in “Così fan tutte”). Mesmer is said to have ordered “Bastien und Bastienne” in 1768, to be shown in the garden theatre near his mansion, but there are many circumstances that prove otherwise.

Music created by Mozart is skilfully written. Composer, only twelve then, flawlessly interprets the characters’ emotions, while properly representing the structure of the text. He utilises the elements of Italian, French and German tradition with ease, which is evident in the formal structure of the tracks, melodic and in the musical presentation of characters. Arie, duets and the final tercet, at one time glittering and full of noble simplicity, at other taunting the pathos of the classical style, are the perfect illustration of the plot included in the libretto.

Modernised Polish version of the libretto, written by Michał Zabłocki, follows the example of “Les amours...” in including some references to contemporary popular culture. The combination of the classical elements and modern solutions results in characters that the present day audience can relate to, but faithful to their prototypes; it also enriches the play with new layers of interpretation, making it more universal.

Transl. Leszek Dziubek

Patronat honorowy
Prezydent Miasta Krakowa Profesor Jacek Majchrowski

Projekt zrealizowano przy udziale finansowym
Gminy Miejskiej Kraków

i Województwa Małopolskiego

Patronat medialny

Mecenasia Krakowskiej Opery Kameralnej

Partnerzy

Znajdź nas na Facebooku [Lubię to!](#)

Wykonanie lalek - Barbara Kurzątkowska i Marzena Smolińska

Wykonanie wiszących foteli - Zakład Stolarski Budzyk Adam i Maślanka Marian s.j.

Dyrektor Naczelny i Artystyczny

Jadwiga Leśniak - Jankowska

Wacław Jankowski

KRAKOWSKA OPERA KAMERALNA

31-055 Kraków, Miodowa 15

Impresariat: tel. 12 430 66 06; www.kok.art.pl, e-mail: opera@kok.art.pl